

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH THỊ YẾN

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT DẠY HỌC
TÍCH CỰC TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 8
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH THỊ YẾN

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT DẠY HỌC
TÍCH CỰC TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 8
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ**

Ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Toán

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Cao Thị Hà

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Trịnh Thị Yến

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sỹ này, với tình cảm chân thành cho phép tôi được tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến:

- Ban giám hiệu nhà trường, Phòng Sau đại học, khoa Toán trường Đại học sư phạm Thái Nguyên. Ban giám hiệu các nhà trường THCS Trung Vương, THCS Đồng Quang, THCS Chu Văn An, THCS Nha Trang, THCS Túc Duyên, THCS Quang Trung đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập và làm luận văn.

- Nhà giáo: PGS.TS. Cao Thị Hà - Người hướng dẫn khoa học đã tận tình giúp đỡ, chỉ bảo tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

- Các thầy giáo, cô giáo, các nhà khoa học đã giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Có được thành quả này, tôi vô cùng biết ơn đến gia đình, bạn bè, người thân, đồng nghiệp và các em HS khối 8 trường THCS Trung Vương đã giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Bản thân còn nhiều hạn chế, do vậy, luận văn không tránh khỏi những khiếm khuyết, tôi rất mong nhận được sự góp ý của các thầy giáo, cô giáo, các nhà khoa học, bạn bè và đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả

Trịnh Thị Yến

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Đối tượng nghiên cứu và khách thể nghiên cứu.....	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Dự kiến đóng góp của luận văn.....	4
9. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	5
1.1. Một số phương pháp dạy học tích cực	5
1.1.1. Một số khái niệm	5
1.1.2. Nhu cầu đổi mới phương pháp dạy học.....	7
1.1.3. Một số phương pháp dạy học tích cực	12
1.2. Một số kỹ thuật dạy học tích cực.....	23
1.2.1. Kỹ thuật động não.....	23
1.2.2. Kỹ thuật XYZ	26
1.2.3. Lược đồ tư duy	30
1.2.4. Kỹ thuật tia chớp	32
1.2.5. Kỹ thuật khăn trải bàn	33

1.2.6. Kỹ thuật mảnh ghép.....	36
1.3. Thực trạng vận dụng kỹ thuật dạy học tích cực trong dạy học Toán ở trường THCS	38
1.3.1. Nội dung khảo sát	39
1.3.2. Phương pháp khảo sát.....	39
1.3.3. Tiến hành khảo sát.....	40
1.3.4. Kết quả khảo sát	40
1.3.5. Nhận xét thực trạng sử dụng các PPDH và KTDH tích cực ở một số trường THCS trên địa bàn TP. Thái Nguyên.....	47
Kết luận chương 1.....	49
Chương 2: VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT DẠY HỌC TÍCH CỰC TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 8 Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ.....	50
2.1. Một số tiêu chí để lựa chọn các PPDH và KTDH tích cực	50
2.2. Một số PPDH và KTDH tích cực sử dụng trong thiết kế các kịch bản dạy học.....	50
2.2.1. Một số nội dung cơ bản về chương trình Đại số 8	50
2.2.2. Các PPDH và KTDH tích cực được lựa chọn trong thiết kế các kịch bản dạy học Đại số 8.....	50
2.3. Sử dụng một số PPDH và kỹ thuật DH tích cực để thiết kế kế hoạch dạy học một số nội dung trong chương trình Đại số 8	51
2.3.1. Kế hoạch dạy học số 01	51
2.3.2. Kế hoạch dạy học số 02.....	59
2.3.3. Kế hoạch dạy học số 03	68
2.4. Một số khuyến nghị cho GV THCS khi sử dụng các PPDH và KTDH tích cực trong DH Đại số 8.....	76
Kết luận chương 2.....	77
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	79
3.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm	79

3.2. Đối tượng của thực nghiệm sư phạm	79
3.3. Nội dung thực nghiệm sư phạm	80
3.4. Kết quả thực nghiệm sư phạm.....	80
3.4.1.Đánh giá về mặt định tính	80
3.4.2. Đánh giá về mặt định lượng	80
Kết luận chương 3.....	83
KẾT LUẬN	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt, ký hiệu	Ý nghĩa chữ viết tắt, ký hiệu
1	DHDA	Dạy học dự án
2	GQVĐ	Giải quyết vấn đề
3	GV	Giáo viên
4	HS	Học sinh
5	KTDH	Kỹ thuật dạy học
6	PPDH	Phương pháp dạy học
7	SBT	Sách bài tập
8	SGK	Sách giáo khoa
9	SGV	Sách giáo viên
10	THCS	Trung học cơ sở
11	TP	Thành phố

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Mức độ nhận thức của GV THCS đối với các vấn đề liên quan đến PPDH và KTDH tích cực	41
Bảng 1.2: Mức độ hứng thú của GV THCS đối với các PPDH và KTDH tích cực ở bộ môn Toán.....	41
Bảng 1.3: Mức độ sử dụng các PPDH và KTDH tích cực của GV THCS ở bộ môn Toán.....	42
Bảng 1.4: Mức độ thành thạo của GV THCS khi sử dụng các PPDH và KTDH tích cực ở bộ môn Toán.....	43
Bảng 1.5: Mức độ hứng thú của HS THCS (khối 8) đối với các PPDH và KTDH tích cực	44
Bảng 3.1: Kết quả học tập môn Toán học kì I của HS hai lớp 8A và 8C trường THCS Trung Vương.....	79
Bảng 3.2: Kết quả bài kiểm tra của HS hai lớp 8A và 8C.....	81
Bảng 3.3: Kết quả bài kiểm tra của HS hai lớp 8A và 8C.....	81
Bảng 3.4: Kết quả học tập của HS lớp 8A trước và sau khi thực nghiệm	82

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Hoạt động của người dạy và người học trong kỹ thuật XYZ	28
Hình 1.2: Hình ảnh cách thức tiến hành kỹ thuật "Khăn trải bàn"	34
Hình 1.3: Hình ảnh cách thức tiến hành kỹ thuật "các mảnh ghép"	42
Hình 3.1: Biểu đồ kết quả bài kiểm tra của HS hai lớp 8A và 8C	82
Hình 3.2: Biểu đồ kết quả học tập của HS lớp 8A trước và sau khi thực nghiệm.....	82